

Brusel 28. listopadu 2025
(OR. en)

16140/25

UEM 607	RECH 527
ECOFIN 1645	ENER 636
SOC 819	JAI 1816
EMPL 537	GENDER 205
COMPET 1263	ANTIDISCRIM 121
ENV 1303	JEUN 245
EDUC 480	SAN 788
ECB	EIB

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	25. listopadu 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 955 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE Evropský semestr 2026 – podzimní balíček Plnění Kompasu konkurenceschopnosti: prosazování reforem a investic

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 955 final.

Příloha: COM(2025) 955 final

Ve Štrasburku dne 25.11.2025
COM(2025) 955 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉ
CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU
VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE**

**Evropský semestr 2026 – podzimní balíček
Plnění Kompasu konkurenceschopnosti: prosazování reforem a investic**

Evropský semestr 2026 – podzimní balíček

Plnění Kompasu konkurenceschopnosti: prosazování reforem a investic

Zvyšování konkurenceschopnosti EU v zájmu zajištění udržitelné prosperity zůstává hlavní prioritou Evropské komise. Loňská Draghiho zpráva¹ jasně diagnostikovala strukturální problémy, kterým čelí evropská konkurenceschopnost, a navrhla novou průmyslovou strategii pro Evropu. Kompas konkurenceschopnosti² vychází z tohoto základu a definuje strategické priority pro příštích pět let ve třech prioritních oblastech – odstranění rozdílů v oblasti inovací, dekarbonizace ekonomiky a snížení strategických závislostí a pěti horizontálních podpůrných mechanismů³. Od té doby se EU zapojila do řady rozsáhlých politických iniciativ na podporu konkurenceschopnosti, včetně Dohody o čistém průmyslu⁴, strategie pro jednotný trh⁵, Akčního plánu pro kontinent umělé inteligence⁶, unie dovedností⁷, unie úspor a investic⁸ nebo Vize pro zemědělství a potraviny⁹. Významné příležitosti přinesl také přezkum politiky soudržnosti v polovině období¹⁰.

Poslední měsíce jen umocnily pocit naléhavosti, s jakou musí EU řešit své strukturální problémy, strategické zranitelnosti a závislosti a chránit svůj sociální model. Pokud EU nezvýší investice, produktivitu a inovace, neudrží krok se stále náročnějším geopolitickým prostředím a nebude schopna zajistit svou (hospodářskou) bezpečnost a prosperitu, a to i pro budoucí generace. Tento podzimní balíček evropského semestru sice ukazuje, že EU může stavět na solidní hospodářské výkonnosti a výkonnosti trhu práce a podporovat sociální úspěchy, musíme však vstoupit do nové fáze práce, v níž se Komise spolu s členskými státy rozhodně zaměří na provádění, aby dále posílila svou konkurenceschopnost a odolnost, přičemž bude klást velký důraz na dosažení konkrétních výsledků a prosazení smysluplných změn v celé EU.

Splnění priorit uvedených v Kompasu konkurenceschopnosti vyžaduje naléhavá opatření na úrovni EU, na vnitrostátní a regionální úrovni. Evropský semestr nadále podporuje úsilí EU o lepší koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti. Zajišťuje také trvalé sblížení hospodářské a sociální výkonnosti členských států a regionů, a to i prostřednictvím dlouhodobého rozpočtu EU, jak je uvedeno v návrhu Komise víceletého finančního rámce (VFR)¹¹. Evropský semestr, který se řídí Kompasem konkurenceschopnosti, bude i nadále poskytovat pokyny pro jednotlivé země, aby bylo možné operativně a transparentně určit opatření na vnitrostátní a nižší než vnitrostátní úrovni. Tento cyklus evropského semestru dále posílí analýzu v různých oblastech, které jsou důležité pro naplnění programu Kompasu konkurenceschopnosti a k podpoře vzestupné sociální konvergence v souladu s evropským pilířem sociálních práv. O pokroku v oblasti Kompasu

¹ [Zpráva o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti.](#)

² [Kompas konkurenceschopnosti pro EU](#), COM(2025) 30 final.

³ Snížení byrokracie, odstranění překážek na jednotném trhu, umožnění účinnějšího financování, podpora dovedností a kvalitních pracovních míst a zajištění lepší koordinace.

⁴ [Dohoda o čistém průmyslu – Evropská komise.](#)

⁵ [Strategie pro jednotný trh.](#)

⁶ [Akční plán pro kontinent umělé inteligence. Formování digitální budoucnosti Evropy.](#)

⁷ [Unie dovedností – Evropská komise.](#)

⁸ [Unie úspor a investic – Finance – Evropská komise.](#)

⁹ [Vize pro zemědělství a potraviny – zemědělství a rozvoj venkova.](#)

¹⁰ [Inforegio - Modernizovaná politika soudržnosti: přezkum v polovině období.](#)

¹¹ [Rozpočet EU na období 2028–2034.](#)

konkurenceschopnosti bude informovat Výroční zpráva o jednotném trhu a konkurenceschopnosti, která bude zveřejněna v lednu.

Komise navrhla směřovat významnou část finančních prostředků v rámci příštího VFR prostřednictvím vnitrostátních a regionálních plánů partnerství a Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF). V plánech by se musely mimo jiné účinně řešit všechny výzvy zjištěné v rámci evropského semestru nebo jejich významná část. To se týká zejména příslušných doporučení pro jednotlivé země. Cyklus evropského semestru 2026 proto bude sloužit jako most k příštímu VFR.

Zahájení evropského semestru 2026 – hlavní priority

Ekonomika EU prokázala odolnost, avšak potřebuje další opatření k posílení udržitelného a spravedlivého hospodářského růstu v podmínkách závažných překážek. Do roku 2024 byl reálný HDP na obyvatele v EU o 4,1 % vyšší než v roce 2019¹² a většina členských států získala zpět ztráty příjmů způsobené pandemií. Zaměstnanost v EU dosáhla historického maxima a ve druhém čtvrtletí roku 2025 činila 76,2 %¹³. Růst a celkovou produktivitu však brzdí kombinace napjatého trhu práce, přetrvávajícího nedostatku kvalifikovaných pracovníků a pracovních sil a vysokého podílu pracovníků na pracovních místech s nízkou mzdou v odvětvích s omezenou produktivitou. Ve střednědobém horizontu se očekává, že ekonomika EU bude i nadále růst mírným tempem, přičemž růst HDP by měl v letech 2025 a 2026 dosáhnout 1,4 % a v roce 2027 se dále zvýšit na 1,5 %, a očekává se, že zaměstnanost se bude i nadále zvyšovat a v roce 2027 zpomalí. Riziko pro výhled růstu navíc představuje zvýšená bezpečnostní hrozba a rostoucí obchodní překážky, které již nyní brzdí potenciální růst.

EU se potýká s nepříznivým mezinárodním hospodářským prostředím, demografickými trendy a slabým růstem produktivity práce, a proto musí přijmout rozhodná opatření na podporu hospodářského růstu, posílení své hospodářské bezpečnosti a podpory konkurenceschopnosti. To zahrnuje zajištění stabilního makroekonomického prostředí, další podporu výzkumu a inovací v souladu s cílem EU investovat 3 % HDP do výzkumu a vývoje a podporu zavádění vyspělých technologií, investice do odolnosti vůči změně klimatu, udržitelnosti životního prostředí a lidského kapitálu, včetně zdravotnictví. Zásadní význam má rovněž další zlepšení fungování trhů práce, posílení toku úspor do produktivních investic, urychlení dekarbonizace a snížení cen energie, snížení strategické závislosti na třetích zemích, posílení průmyslové kapacity Evropy, zlepšení podnikatelského prostředí včetně právního státu a snížení administrativní zátěže. Stejně důležité bude odstranit překážky na jednotném trhu, rozvíjet dopravní infrastrukturu a infrastrukturu v oblasti čisté energie, posílit digitalizaci naší ekonomiky, bojovat proti chudobě, zajistit vzestupnou sociální konvergenci a podpořit dostupné udržitelné bydlení a zlepšit konkurenceschopnost regionů EU.

V této souvislosti dnešní podzimní balíček zahajuje cyklus evropského semestru 2026. Balíček obsahuje doporučení Komise pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, doporučení Komise pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii, zprávu mechanismu varování v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze, návrh Komise na

¹² Na základě údajů Eurostatu – [\[nama_10_pc\] Hrubý domácí produkt \(HDP\) a jeho hlavní složky na obyvatele](#).

¹³ Eurostat – [Trh práce v EU – čtvrtletní statistiky – Statistics Explained – Eurostat](#).

společnou zprávu o zaměstnanosti, posouzení fiskální situace v členských státech EU a podzimní sdělení o posouzení v rámci dohledu po ukončení programu¹⁴.

Návrh doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny na rok 2026 vyzývá členské státy eurozóny, aby jednaly samostatně i společně v rámci Euroskupiny s cílem zvýšit produktivitu a posílit hospodářskou bezpečnost a zároveň zachovat udržitelnost veřejných financí. Pokud jde o fiskální politiku, doporučuje v roce 2026 zachovat neutrální fiskální orientaci a zároveň umožnit diferenciaci a dočasnou flexibilitu výdajů na obranu v souladu s cíli střednědobých fiskálních strukturálních plánů a národní únikovou doložkou¹⁵. Střednědobé fiskální strategie by měly zajistit udržitelnost a zároveň vytvořit prostor pro obnovení výdajových tlaků, zejména v souvislosti s obranou a konkurenceschopností. Zvýšení výdajů na obranu by mělo být doprovázeno úsilím o odstranění průmyslových a pracovních překážek a o podporu integrovaného trhu EU s obranným vybavením. Členské státy by měly dokončit provádění svých plánů pro oživení a odolnost do srpna 2026 a zajistit čerpání dostupných finančních prostředků EU, přičemž by měly využít příležitostí, které nabízí přezkum politiky soudržnosti v polovině období. V zájmu zvýšení produktivity doporučení vyzývá k podpoře prohlubování dovedností a změny kvalifikace, k posílení politik vzdělávání a odborné přípravy a k reformám zaměřeným na zlepšení účasti na trhu práce a kvality pracovních míst. Další úsilí je třeba věnovat také boji proti chudobě a zlepšení přístupu k cenově dostupnému a udržitelnému bydlení. Doporučení rovněž naléhavě vyzývá k větším investicím do výzkumu a inovací, do přechodu na dekarbonizovanou a digitální ekonomiku a do snižování strategických závislostí. Členské státy by rovněž měly přijmout opatření k prohloubení jednotného trhu tím, že odstraní vnitřní překážky, sníží administrativní zátěž a zjednoduší regulaci, a pokročit v evropské unii úspor a investic s cílem umožnit účinnější směřování soukromého kapitálu do dlouhodobého růstu. V neposlední řadě doporučení vyzývá k dokončení prací na digitálním euru, posílení mezinárodní role eura a zachování finanční stability prostřednictvím důkladného sledování rizik v bankovním i nebankovním sektoru.

Komise poprvé navrhuje doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii, jak bylo oznámeno v unii dovedností¹⁶. Vyzývá členské státy, aby urychleně řídily opatření k řešení nedostatku kvalifikovaných pracovníků se zaměřením na odvětví strategická pro hospodářství EU. To zahrnuje posílení základních dovedností, odborného vzdělávání a přípravy a vysokoškolského vzdělávání, zejména v některých vědeckých, technologických, inženýrských a matematických oborech (STEM), s cílem vybudovat pevný základ pro vyšší produktivitu, konkurenceschopnost a digitální suverenitu, včetně finanční a digitální gramotnosti a gramotnosti v oblasti umělé inteligence. Považuje digitální dovednosti za součást nezbytného souboru dovedností pro moderní život a dále vyzývá členské státy, aby lépe využívaly informace o dovednostech, snížily překážky vstupu do profesí a zajistily rychlejší uznávání kvalifikací ve strategických odvětvích pro státní příslušníky EU a třetích zemí. Doporučení vychází z posouzení současného nedostatku pracovních sil a budoucích prognóz nedostatku dovedností, přičemž zohledňuje současné dostupné dovednosti a schopnost našich systémů vzdělávání a odborné přípravy vyhovět potřebám trhu práce v EU.

¹⁴ Sdělení Komise o posouzení v rámci dohledu po ukončení programu z podzimu 2025 C(2025) 9069 final. Dvakrát ročně provádí Komise v rámci dozoru po ukončení programu posouzení členských států eurozóny, které měly program finanční pomoci. Cílem je posoudit hospodářskou, fiskální a finanční situaci členského státu, aby se zajistilo, že si zachová schopnost obsluhovat svůj dluh. Ze sdělení vyplývá, že všech pět posuzovaných členských států si zachovává schopnost obsluhovat svůj dluh.

¹⁵ Komise navrhla aktivovat národní únikovou doložku v rámci plánu ReArm Europe/Přípravenost 2030 navrženého Evropskou komisí v březnu 2025 s cílem zvýšit výdaje na obranu v EU.

¹⁶ Sdělení Komise ze dne 5. března 2025, Unie dovedností (COM(2025) 90 final). Navrhovaným základem smlouvy je článek 148 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Zpráva mechanismu varování určuje sedm členských států, u nichž by měly být provedeny hloubkové přezkumy s cílem posoudit, zda nejsou postiženy nerovnováhou. Zpráva zahajuje každoroční kolo provádění postupu při makroekonomické nerovnováze, jehož cílem je odhalit nerovnováhy, které nepříznivě ovlivňují nebo mohou nepříznivě ovlivnit řádné fungování hospodářství členského státu nebo EU jako celku, předcházet jim a napravovat je. Na základě ekonomických závěrů srovnávacího přehledu postupu při makroekonomické nerovnováze jsou ve zprávě určeny členské státy, které mohou být postiženy nerovnováhami nebo jimž mohou nerovnováhy hrozit. Tyto členské státy budou na jaře příštího roku předmětem hloubkového přezkumu. Tak je tomu v případě Řecka, Itálie, Maďarska, Slovenska, Rumunska, Nizozemska a Švédska v návaznosti na nerovnováhu nebo nadměrnou nerovnováhu zjištěnou dne 4. června 2025¹⁷.

Společná zpráva o zaměstnanosti sleduje naplňování hlavních směrů politik zaměstnanosti a evropského pilíře sociálních práv. Zpráva poskytuje aktualizované informace o pokroku při realizaci hlavních cílů EU a vnitrostátních cílů pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby. Ukazuje, že EU je na dobré cestě k dosažení cíle 78% zaměstnanosti. Současně se očekává zpomalení růstu zaměstnanosti a stabilizace nezaměstnanosti. Přesto přetrvávají značné regionální rozdíly mezi jednotlivými zeměmi i uvnitř těchto zemí. Dalším problémem je rozdíl v produktivitě EU oproti mnoha vyspělým ekonomikám. Téměř každý dvanáctý pracovník byl v roce 2024 ohrožen chudobou. Nedostatek pracovních sil přetrvává, částečně kvůli špatným pracovním podmínkám v některých odvětvích, a očekává se, že se bude zvyšovat v důsledku demografických změn a nových kvalifikačních potřeb. Je třeba vyvinout další značné úsilí, aby bylo dosaženo cíle, podle něhož by se mělo každoročně vzdělávat 60 % dospělých a snížit počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením alespoň o 15 milionů. Zpráva rovněž na základě Rámce sociální konvergence analyzuje potenciální rizika pro vzestupnou sociální konvergenci¹⁸. Z toho vyplývá, že členské státy se v účasti na trhu práce většinou přibližují směrem nahoru, ačkoli výsledky zaměstnanosti některých skupin obyvatelstva stále zaostávají, včetně mladých lidí, osob se zdravotním postižením a Romů. V oblasti dovedností a vzdělání, jakož i v sociální oblasti, přetrvávají i přes mírné zlepšení rizika pro vzestupnou konvergenci. Bez zintenzivnění politického úsilí, včetně podpory kvalitních pracovních míst, investic do lidského kapitálu a účinného sociálního dialogu, může tento vývoj zhoršit stávající problémy a omezit konkurenceschopnost EU.

Komise rovněž předkládá své posouzení fiskální situace členských států. Toto posouzení tvoří: i) sdělení analyzující fiskální vývoj ve všech členských státech a hodnotící, zda devět členských států, na které se v současné době vztahuje postup při nadměrném schodku¹⁹, přijalo účinná opatření k řešení nadměrného schodku, ii) stanoviska Komise k návrhům rozpočtových plánů na rok 2026 17 členských států eurozóny a iii) zpráva podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie o plnění kritérií schodku a dluhu. Komise na jaře 2026 znovu posoudí fiskální situaci členských států, včetně stavu provádění střednědobých plánů a opatření přijatých v rámci postupu při nadměrném schodku, a to na základě ročních zpráv o pokroku, které mají členské státy předložit do 30. dubna 2026.

Další postup a směry pro cyklus evropského semestru 2026

Evropský semestr zůstává klíčovým rámcem pro koordinaci hospodářské politiky, politiky zaměstnanosti a sociální politiky v celé EU. Na jaře 2026 Komise předloží

¹⁷ [Evropský semestr 2025: sdělení o jarním balíčku.](#)

¹⁸ V souladu s nařízením (EU) 2024/1263.

¹⁹ Rakousko, Belgie, Francie, Malta, Itálie, Rumunsko, Maďarsko, Polsko a Slovensko.

doporučení pro jednotlivé země na základě výzev uvedených ve zprávách o jednotlivých zemích. Cyklus 2026 bude prvním cyklem, který bude přesahovat provozní období Nástroje pro oživení a odolnost. Doporučení pro jednotlivé země 2026 budou vycházet z komplexního souboru doporučení pro jednotlivé země adresovaných členským státům v roce 2025 a zůstanou zaměřena na plnění priorit stanovených v Kompasů konkurenceschopnosti. Zohlední pokrok při provádění doporučení pro jednotlivé země 2025, zejména v rámci provádění plánů pro oživení a odolnost, a zároveň zohlední nové výzvy a potřeby. Analýza prioritních oblastí, které mají zásadní význam pro zlepšení konkurenceschopnosti, bude v souladu s Kompasem konkurenceschopnosti prohloubena a rozšířena, aby bylo možné vydávat doporučení, která budou lépe využitelná. Zprávy o zemích budou obsahovat hlubší analýzu regionální konkurenceschopnosti. Tím se zajistí pevný základ pro určení potřeb reforem a investic na vnitrostátní a regionální úrovni, který poslouží také jako most pro řízení financování EU v rámci příštího VFR.

Komise prohloubí dialog se zúčastněnými stranami, aby posílila zapojení veřejnosti a vnitrostátní odpovědnost. Komise založí svou analýzu a doporučení na zlepšeném strukturovaném dialogu s vládami, regionálními a místními orgány, sociálními partnery a organizacemi občanské společnosti. Tyto výměny se budou konat v klíčových fázích procesu a zaměří se na to, jak členské státy řeší doporučení pro jednotlivé země 2025, na identifikaci vznikajících výzev a na současná nebo budoucí politická opatření k řešení zjištěných výzev. Úzká spolupráce s Evropským parlamentem a Radou bude i nadále zaručovat transparentnost, demokratickou odpovědnost a účinnou spolupráci během celého cyklu semestru.